

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка

Факультет управління фінансами та бізнесу
Кафедра економіки та публічного управління

Затверджено
на засіданні кафедри економіки та публічного управління
факультету управління фінансами та бізнесу
Львівського національного університету імені Івана Франка
(Протокол № 1 від 29.08.2023 р.)

_____ Завідувач кафедри
проф. Галина КАПЛЕНКО

СИЛАБУС

з навчальної
дисципліни

Психологія взаємодії та лідерства (тренінг-курс)

Рівень вищої освіти:

перший (бакалаврський)

Галузь знань:

28 Публічне управління та адміністрування

Спеціальність:

281 Публічне управління та адміністрування

Львів-2023

Назва навчальної дисципліни	Психологія взаємодії та лідерства (тренінг-курс)
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Коперника, 3
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет управління фінансами та бізнесу Кафедра економіки та публічного управління

Інформація про викладача

Викладачі дисципліни	Пак Наталія Тадеушівна доцент кафедри економіки та публічного управління Львівського національного університету імені Івана Франка, к.е.н., доцент
Контактна інформація викладачів	natalija.pak@lnu.edu.ua ; n.volfik@gmail.com
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Кожного вівторка 13⁰⁰-15⁰⁰ год. (вул. Коперника, 3, ауд.512) АБО Консультації в день проведення аудиторних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації (п'ятниця 16⁰⁰-17⁰⁰) через Teams, Skype, Viber, Telegram або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.

Інформація про навчальну дисципліну

Форма навчання	Денна, заочна
Семестровий (підсумковий) контроль	Залік
Мова викладання	українська
Сторінка навчальної дисципліни	Сторінка факультету управління фінансами та бізнесу → Навчання → Бакалавр → ОП «Управління персоналом в органах публічної влади та бізнес-структурах» https://financial.lnu.edu.ua/bakalavr_upravlinnia-personalom-v-orhanakh-publichnoi-vlady-ta-biznes-strukturakh
Інформація про навчальну дисципліну	Дисципліна « Психологія взаємодії та лідерства (тренінг-курс) » є вибірковою навчальною дисципліною, яка викладається для здобувачів вищої освіти спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування (галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування») для освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування», яка викладається в 4 семестрі в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансфертною Системою ECTS).
Коротка анотація навчальної дисципліни	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб студенти більш детально та глибоко вивчили дисципліну. Тому у дисципліні представлено як огляд концепцій, теорій теорії і практики при вивченні навчальної дисципліни, так і процесів та інструментів, які

	потрібні для детального вивчення.
Мета та завдання дисципліни	<p>Метою вивчення навчальної дисципліни «Психологія взаємодії та лідерства (тренінгкурс)» є ознайомлення здобувачів вищої освіти з психологічними особливостями процесу управління, закономірностями соціальної взаємодії в організації, та особливостями застосування методів психологічного дослідження, а також формування у студентів наукових і професійних знань у сфері ефективного лідерства, активізація лідерського потенціалу як сукупності умінь самоуправління і управління іншими людьми.</p> <p>Основні завдання навчальної дисципліни: сформувати наукове уявлення про соціально-психологічну природу лідерства, про сучасні виклики і вимоги щодо ефективного лідерства; ознайомити з основними видами лідерства та їх проявами у різних сферах життєдіяльності особистості та суспільства; розширити уявлення студентів про власний потенціал лідера для подальшого особистісного та професійного розвитку; - сформувати компетенції лідера (уміння працювати у команді, ставити цілі та досягати їх, упевненість у собі, подолання сумнівів та упереджень, самопрезентація, розуміння власних сильних сторін та перспектив у розвитку, уміння організувати час та ін.); розвивати навички аналітичного, критичного мислення і розуміння, оцінювати ідеї та пропозиції, формулювати докази, робити висновки і узагальнювати аргументи, творчо генерувати нові ідеї; оволодіння майбутніми фахівцями знаннями, які відображають зміст, структуру, функції лідерства й керівництва; вивчення наукових концепцій та теорій лідерства; розвиток професійної компетентності студентів щодо здійснення дослідницької та інноваційної діяльності.</p>
Обсяг навчальної дисципліни	<p>Денна форма навчання: <i>всього 48 аудиторних год.</i> З них 32 год. лекцій, 16 год. семінарські заняття та 72 год. самостійна робота студентів.</p> <p>Заочна форма навчання: <i>всього 14 аудиторних год.</i> З них 8 год. лекцій, 6 год. семінарські заняття та 106 год. самостійна робота студентів.</p>
Ключові слова	Лідер, лідерство, психологія, влада, команда, взаємодія.
Очікувані результати навчання	<p>Після вивчення навчальної дисципліни «Психологія взаємодії та лідерства (тренінг - курс)» здобувачі вищої освіти повинні</p> <p>а) знати: основні підходи і концепції лідерства: підхід з позиції особистих якостей, поведінковий підхід; підхід з позиції влади, ситуаційний підхід; соціально-психологічні особливості організаційного лідерства та відмінність цієї форми лідерства від менеджменту, керівництва, лідерства в малій групі, політичного лідерства; концепцію організаційної діяльності, підходи до її вивчення, відмінні риси цього типу трудової діяльності; теоретичні основи дослідження організаційної обдарованості, її функціонально-структурну і психометричну моделі; рушійні сили та умови розвитку особистості успішного лідера організації; наукові основи проектування систем відтворення лідерів</p> <p>б) уміти: застосовувати психологічні терміни психології лідерства; проводити психологічні дослідження з проблеми</p>

організаційного лідерства; застосовувати психологічні знання для вирішення проблем, пов'язаних з організаційним лідерством; оцінювати рівень розвитку організаційної обдарованості; визначати особливості життєвого шляху і виявляти рушійні сили і умови розвитку особистості лідерів організації; здійснювати управлінське психологічне консультування лідерів організації; оцінювати ефективність освітніх програм формування особистості успішних лідерів організації. використовувати набуті знання при веденні наукових дискусій з питань психології лідерства; емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові особливості; демонструвати навички командної роботи у процесі вирішення фахових завдань.

Програмні результати навчання:

- РН1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.
- РН2. Застосовувати норми та правила професійного спілкування українською мовою.
- РН4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.
- РН5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.
- РН6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.
- РН7. Уміти організовувати та брати участь у волонтерських/культурно-освітніх/спортивних проектах, спрямованих на формування здорового способу життя / активної громадянської позиції.
- РН8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.
- РН12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.

Програмні компетентності:

- ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
 - ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
 - ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.
 - ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
 - ЗК6. Здатність працювати в команді.
 - ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.
 - ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
 - ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.
-
- СК1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.
 - СК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

	<p>СК4. Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ.</p> <p>СК5. Здатність використовувати систему електронного документообігу.</p> <p>СК6. Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.</p> <p>СК7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.</p> <p>СК8. Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати</p> <p>СК 12. Здатність обирати та використовувати сучасні технології та інструментарій управління персоналом в органах публічної влади та бізнес-структурах.</p>
<p>Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)</p>	<p>Під час вивчення «Психологія взаємодії та лідерства (тренінг-курс)» у здобувачів вищої освіти формуються різні соціальні та «м'які» навички, які надалі можуть бути корисними у сфері публічного управління. Аналітичні навички: здобувачі навчаються аналізувати складні проблеми, розкласти їх на складові та розробляти ефективні стратегічні рішення. Критичне мислення: Навальна дисципліна розвиває навички критичного оцінювання ідей, альтернативних рішень та можливих наслідків. Комунікативні навички: вивчення курсу розвиває навичку як письмової, так і усної комунікації, що важливо для обговорення у процесі розроблення та впровадження рішень. Співпраця та командна робота: здобувачі навчаються співпрацювати з іншими учасниками при роботі в командах, обмінюватися думками та працювати над груповими завданнями. Тайм-менеджмент: навчальна дисципліна може допомогти здобувачам покращити свої навички управління часом та планування робочого процесу. Розв'язання конфліктів: здобувачі можуть навчитися вирішувати конфлікти та досягати консенсусу в складних ситуаціях. Лідерські навички: дисципліна може допомогти розкрити потенціал лідерства у здобувачів і розвинути їх здатність до прийняття відповідних рішень. Здатність до самоорганізації: дисципліна може допомогти здобувачам розвинути навички самоорганізації та самодисципліни для ефективної роботи у процесі психології лідерства</p>
<p>Теми</p>	<p>Тема 1. Лідерство як соціально-психологічний феномен.</p> <p>Тема 2. Традиційні моделі лідерства.</p> <p>Тема 3. Лідерство як місія: сучасні концепції лідерства.</p> <p>Тема 4. Лідерство в організаціях.</p> <p>Тема 5. Психологія управлінської діяльності: лідерство і керівництво в організації.</p> <p>Тема 6. Ефективність різних стилів лідерства.</p> <p>Тема 7. Емоційне та харизматичне лідерство. Теорії трансакційного та трансформаційного лідерства.</p> <p>Тема 8. Коучинг лідерства.</p> <p>Тема 9. Стратегія і тактика публічного виступу лідера.</p> <p>Тема 10. Імідж лідера. Гендерні особливості лідерства.</p> <p>Тема 11. Персональне лідерство.</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Для вивчення дисципліни «Психологія взаємодії та лідерства (тренінг-курс)» здобувачі вищої освіти потребують базових знань з нормативних навчальних дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату, розуміння джерел провідних економічних шкіл, принципів дії основних економічних законів ринкової економіки</p>

<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання навчальної дисципліни</p>	<p>Застосовуються стратегії активного і колективного навчання, які визначаються наступними методами й технологіями: 1) методи проблемного навчання та дискусійні технології (дебати, «акваріум», проблемний виклад, частково-пошуковий (евристична бесіда), бінарна лекція); 2) особистісно-орієнтовані (розвиваючі) технології, засновані на активних формах і методах навчання («мозкова атака», «аналіз ситуацій», дискусія, рольова гра, експрес-конференція, кейс-технологія тощо); 3) навчання в команді, навчання в малих групах; 4) ситуаційного навчання (кейс-метод, ділова гра); 5) дослідницького навчання (лекція-діалог, семінар з індивідуальною і груповою роботою, семінар «круглий стіл»); 6) технології проєктного навчання; 7) інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи студентів (електронні презентації для лекційних занять, використання аудіо-, відеопідтримки навчальних занять, зокрема, аналіз мережевого сервісу YouTube щодо наявності та якості навчальних відеоматеріалів фахівців); 8) запрошення на аудиторні заняття фахівців-практиків за тематикою навчальної дисципліни; 9) використання інтерактивних онлайн-платформ (Дія. Цифрова освіта, Prometheus, EdEra, Освітній Хаб, ВУМ (Відкритий Університет Майдану), COURSERA).</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Наявність ноутбука, проектора, доступ до мережі Internet, фліпчарт, кольорові маркери. Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного забезпечення, крім загальноживаних програм і операційних систем.</p>
<p>Література для вивчення навчальної дисципліни</p>	<p>Уся література, яку здобувачі вищої освіти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі вищої освіти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел інформації, яких немає у списку рекомендованих.</p> <p>ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ponomaryov, O., & Dolgarev, A. (2019). ЛІДЕРСТВО В СИСТЕМІ УПРАВЛІНСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ. <i>Лідер. Еліта. Суспільство</i>, (1), 19–31. https://doi.org/10.20998/2616-3241.2019.1.02 2. Вербовська Л. С., Боднар Г.Ф., Микитюк Н.Є. Технології лідерства в організації. Конспект лекцій – ІВАНО-ФРАНКІВСЬК: Видавництво «ІФНТУНГ». 80 ст., 2021 р. https://nung.edu.ua/sites/default/files/2022-01/KL%20TLO_2021.pdf 3. Дороніна М. С. Культура ділового спілкування і партнерства : навчальний посібник / М. С. Дороніна, А. В. Доронін. Харків: Вид. ХНЕУ, 2008. – 204 с. 4. Лідерство в муніципальному управлінні: навчально-методичний посібник / ДП «Укртехінформ» Київ, 2013. – 263 с. 5. Лідерські якості в професійній діяльності / Романовський О. Г., Резнік С. М., Гура Т.В., Панфілов Ю.І, Голоवेशко Б.Р., Бондаренко В.В., за заг. ред. О. Г. Романовського. Харків: НТУ«ХПП», 2017. – 143 с. 6. Максвелл Дж. Розв'янь лідера у собі / Пер. з англ.. Н.Гербіш. Київ.: Брайт Стар Паблішинг, 2013. – 184 с. 7. Мітлощ А. В., Маляко В. О., Бажанюк В. С. М66 Психологічні особливості лідерської обдарованості: концепції, діагностика, тренінги : монографія / А. В. Мітлощ, В. О. Моляко, В. С. Бажанюк, В. В. Камишин. – К. : Інститут обдарованої дитини, 2014. – 290. https://lib.iitta.gov.ua/9847/1/Bajaniuk_%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%9

[6%D1%87%D0%BD%D1%96%20%D0%BE%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97%20%D0%BE%D0%B1%D0%B4%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%86%D0%B5%D0%BF%D1%86%D1%96%D1%97.pdf](#)

8. Нестуля О.О. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера: навч. посіб. / О.О.Нестуля, В.В.Карманенко. Кив: Знання, 2013. – 287 с.
9. Орлів М. С. Розвиток лідерського потенціалу керівника сфери державного управління : навчальний посібник / М. С. Орлів. К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2017. 40 с.
10. Постоян Т. Г. Психологія управління: навч. посіб. Одеса : Університет Ушинського, 2020. 195 с.
11. Психологічні засади лідерства в системі стратегічних комунікацій : навч. посіб. / Н. Г. Іванова, О. О. Паливода, Ю. І. Андрусишин та ін. Київ : НА СБУ, 2022. 120 с. https://academy.ssu.gov.ua/uploads/p_157_91421497.pdf
12. Психологія міжособистісних взаємин та комунікації: навчально-методичний посібник / уклад. : Онуфрієва Л.А., Чайковська О.М. Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О.В., 2021. 128 с. <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/6006/Psykholohiia-mizhosobystisnykh-vzaiemyn-ta-komunikatsii.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
13. Психологія управлінської діяльності лідера: навчальний посібник / Романовський О.Г., Пономарьов О.С., Гура Т.В., Книш А.Є., Бондаренко В.В.. Харків, 2017. 100 с
14. Розвиток лідерського потенціалу національної гуманітарно-технічної та управлінської еліт/ О.Г Романовський, О.С. Пономарьов, Т.В. Гура, О.А. Ігнатюк, С. М. Резнік, Я.О. Мовчан. Харків: НТУ«ХП», 2017. – 291с.
15. Сергеева Л. М., Кондратьєва В. П., Хромей М. Я. Лідерство: навч. посібн. /за наук. ред. Л. М. Сергеевої. Івано - Франківськ:«Лілея_ НВ». 2015. – 296 с.
16. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник / О.Г. Романовський, Т.В. Гура, А.Є. Книш, В.В. Бондаренко – Харків, 2017 р. – 100 стор. <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/620d1bfe-e281-4652-93d5-34023456b9f3/content>
17. Фарсон Р. Менеджмент абсурда. Парадоксы лидерства / Пер. с англ. А.Левитский. – Київ.: «София»; 2002. – 240 с.
18. Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П. Психологія управління : підручник. 5–те вид. перероб. та доп. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 664 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Hogg M. A. Social psychology of leadership. In A. W. Kruglanski & E. T. Higgins (Eds.), Social psychology: Handbook of basic principles. 2007. p. 716–733.
2. The New Psychology of Leadership. Stephen D. Reicher, S. Alexander Haslam and Michael J. Platow. Scientific American Mind. Vol. 18, No. 4 (August/September 2007), pp. 22-29
3. The New Psychology of Leadership: Identity, Influence and Power / Alexander S.Haslam, Stephen D. Reicher, Michael J. Platow 2011.
4. The Psychology of Leadership: New Perspectives and Research /David M. Messick, Roderick M. Kramer. Mahwah, New Jersey London. 2005.
5. Андрійчук І. Технології управління соціально-психологічними процесами в теорії та практиці. Territories'

development: social, economic and humanitarian issues. Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2019; ISBN 978-83-946765-9-9; p.426-438.

6. Андрійчук І.П. Типологічні особливості стилів управлінської діяльності державних службовців. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Психологічні науки». Херсон, 2016. Вип. 2 С. 136-141.

7. Бондарчук Л. В., Крамаренко К. В., Рудик Т. О. Теоретичне дослідження понять «лідерства» та «керівництва»: сутність та особливості. *Молодий вчений*. 2016. № 12 (39). С. 664–667.

8. Боярин Л. В. Сучасні підходи до формування стилю управління керівника освітньої галузі в системі післядипломної освіти. *Теоретичні і прикладні проблеми психології* : зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Луганськ : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2016. № 2(40). С. 27–37.

9. Драч І. І. Лідерство і командність в управлінні навчальним закладом. *Science Rize*. 2015. Вип. 2/1(7). С.63–67.

10. Клочко А.О. Лідерство як модель ефективного управління освітньою організацією. *Освітнє лідерство: від теорії до практики* : монографія / авт. кол. ; за наук. ред. В. Р. Міляєвої ; Київський університет імені Бориса Грінченка. [Електронне видання]. Київ ; Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2021. С. 47-59.

11. Клочко А.О. Психологія розвитку інноваційних стилів управління у менеджерів освітніх організацій : монографія. Біла Церква, 2021. 300 с.

12. М. Г. Психологія гендерної взаємодії персоналу організацій : монографія. Київ-Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 315 с.

13. Нужна О.А. Стиль керівництва як основа комунікацій керівника з колективом. *Системи забезпечення управління підприємством: сучасний стан та перспективи розвитку* : зб. наук. праць. Харків : ХІБМ, 2016. С. 296-303.

14. Сопівник Р.В., Сопівник І.В., Варивода Н.А. Лідерологія: навчальний посібник. К.: «Компринт», 2018. 488 с.

ВУМ online Онлайн-курс «Перша психологічна допомога в екстрених і кризових ситуаціях»

ВУМ online Онлайн-курс «Лідерство»

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Верховна Рада України: офіційний веб-портал. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>

2. Громадянське суспільство і влада : урядовий інформаційно-комунікаційний ресурс. – Режим доступу : <http://civic.kmu.gov.ua>.

3. Президент України: офіційне Інтернет-представництво. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/>

4. Міністерство фінансів України. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>

5. Державний комітет статистики України – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua> –

6. Національна бібліотека України ім. Вернадського – Режим доступу <http://www.nbuv.gov.ua>

7. Львівська національна наукова бібліотека ім. В. Стефаника НАНУ – Режим доступу: <http://www.lsl.lviv.ua>

Критерії оцінювання

Підсумкова оцінка за семестр є сумою оцінок, отриманих студентом за поточне оцінювання на семінарських заняттях, оцінки за модульний контроль, оцінок за СРС та ІНДР. **Максимальна модульна оцінка становить 100 балів.**

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на семінарських заняттях (поточне тестування, опитування, виступи тощо), модульному контролю, захисті ІНДР та перевірки СРС. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність здобувача вищої освіти під час аудиторних занять;

	недопустимість пропусків; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Модульний контроль проходить у формі тестування у додатку Microsoft Forms або системі Moodle.
--	--

Критерії оцінювання

Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів	Бали рейтингу	Максимальна кількість балів
1. Бали поточної успішності за участь у семінарських заняттях		
Критерії оцінювання	5 балів	
студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.	5	
студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.	4	
студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.	3	
студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив меншість тестових завдань.	2	
студент частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.	1	
студент не готовий до заняття.	0	
Самостійна робота		
Критерії оцінювання	20	
Самостійна робота (тестування за результатами виконаних самостійних робіт) Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому семестровому контролі (виконанні залікового модулю, на іспиті).		
3. Індивідуальна робота студентів (ІНДР)		
Критерії оцінювання	15 балів	
▪ робота виконана та захищена згідно з графіком, з поясненнями та висновками і в повному обсязі	12-14	
▪ робота захищена, але виконана частково, з порушенням термінів або вимог	10-11	
▪ робота не захищена та виконана частково, з порушенням термінів або вимог	3-5	

▪ робота не виконана або не зарахована.	0
4. Модульний контроль	
Критерії оцінювання	30 балів
<p>1. Перший рівень (10 завдань) – завдання із вибором відповіді – тестові завдання. Завдання із вибором відповіді вважається виконаним правильно, якщо в картці тестування записана правильна відповідь. За кожне правильно виконане завдання виставляється 1 бал. (максимально 10 × 1 = 10 балів).</p> <p>2. Другий рівень (6 завдань) – завдання з короткою відповіддю. Завдання з короткою відповіддю вважається виконаним правильно, якщо студент дав вірні визначення, посилання, тлумачення, короткі коментарі. За кожне правильно виконане завдання студенту виставляється 2 бали. (максимально 5 × 2 = 10 балів).</p> <p>3. Третій рівень (2 завдання) – завдання з розгорнутою відповіддю (повне обґрунтування відповіді). В цих завданнях потрібно зробити послідовні, логічні пояснення, необхідні посилання, вказати факти, з яких випливає те чи інше твердження. Якщо потрібно, то слід проілюструвати думки схемами, графіками, таблицями. Оцінювання завдань третього рівня 5 балів (максимально 2 × 5 = 10 балів).</p>	

Поточний та модульний контроль			
Семінарські заняття (35 балів)	Індивідуальна робота студента (ІНДР) (15 балів)	Самостійна робота студентів (20 балів)	Модульний контроль (30 балів)
100 балів			

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти за результатами підсумкового контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен, диференційований залік	Залік
A	90 – 100	5	відмінно
B	81 – 89	4	дуже добре
C	71 – 80		добре
D	61 – 70	3	задовільно
E	51 – 60		достатньо
FX (F)	0 – 50	2	незадовільно
			зараховано
			незараховано

<p>Питання до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет, завдання, проблематика дисципліни. Визначення основних понять. 2. Класичні теорії лідерства у зарубіжній психології. 3. Сучасні теорії лідерства. 4. Лідерство як спосіб життя. 5. Лідерство і керівництво. 6. Лідерство і влада. Форми влади. 7. Підходи до управління. Принципи та методи управління. Причини невдач в управлінні. 8. Від менеджера до лідера. Довіра в організації. 9. Здатність лідера чути і делегувати повноваження 10. Суть команди - люди, об'єднані спільною метою. Переваги роботи в команді. Високоєфективні команди. 11. Якості, необхідні для створення ефективної та злагодженої команди. 12. Керівництво синергетичною командою. 13. Організаційні бар'єри в керівництві. 14. Культура - структура - поведінка. 15. Свобода для діючих лідерів. Цінності, спілкування і свобода. Бачення. 16. Створення атмосфери довіри. 17. Трансформаційне лідерство. 18. Розвиток лідерського потенціалу. 19. Сила впливу та лідерства. 20. Харизматичне лідерство. Надихаюче лідерство. Приклад для наслідування. 21. Типи природних лідерів. 22. Типи лідерів в практиці національних ділових відносин. 23. Типи лідерів в країнах з високорозвиненою економікою. 24. Структура образу лідера. 25. Способи позиціонування лідерських якостей. 26. Бажання діяти. Відповідальність. Почуття залученості. Самодисципліна. 27. Лідерство і емоційний інтелект. 28. Лідерство і емпатія. Лідерство і здатність чути. 29. Лідерство і впевненість. 30. Особисті якості та портфоліо лідера. 31. Техніка ефективного публічного виступу. 32. Схеми виступів
<p>Дотримання умов доброчесності</p>	<p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти в частині НДР будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів вищої освіти становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної</p>

	<p>недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p> <p>Принципи доброчесності в Університеті та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями Центру забезпечення якості освіти Львівського національного університету імені Івана Франка. Сайт НАЗЯВО: https://naqa.gov.ua/ Центру забезпечення якості освіти ЛНУ: http://education-quality.lnu.edu.ua/accreditation/university-documents/</p> <p>Онлайн курс «Академічна доброчесність» викладений за посиланням: https://vumonline.ua/course/academic-integrity-at-the-university/.</p>
Навчання іноземною мовою	<p>У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються матеріали та джерела англійською мовою. Враховуючи студентоцентричний підхід, за бажанням здобувачів вищої освіти, допускається вивчення матеріалу за допомогою англійськомовних онлайн-курсів за тематикою, яка відповідає тематиці конкретних занять.</p>
Позааудиторні заняття	<p>Передбачається в межах вивчення навчальної дисципліни участь в конференціях, форумах, круглих столах тощо (за активну участь отримують додаткові бали).</p> <p>У рамках неформальної освіти здобувачі можуть самостійно проходити курси на онлайн платформах за темами навчальної дисципліни, що буде враховуватися при оцінюванні аудиторної та самостійної роботи здобувача.</p>
Опитування	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості викладання курсу буде надано по завершенню навчальної дисципліни.</p>

СХЕМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тиждень	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)*	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
Згідно з розкладом	Тема 1. Лідерство як соціально-психологічний феномен. 1. Предмет, завдання, проблематика дисципліни. 2. Психологічний зміст поняття «лідер». 3. Психологічний зміст поняття «лідерство». 4. Види лідера	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Завдання для СРС з теми 1, 4 год	До семінарського заняття 1
Згідно з розкладом	Тема 1. Лідерство як соціально-психологічний феномен. 1. Функції лідерства (Є.П.Ільїн) 2. Ключові ролі, функції та відповідні якості лідера 3. Відмінності між керівництвом та лідерством 4. Функції керівника 5. Якості і риси керівника	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Завдання для СРС з теми 1, 4 год	До семінарського заняття 1
Згідно з розкладом	Семінарське заняття 1. Тема 1. Лідерство як соціально-психологічний феномен. <i>Питання для самопідготовки:</i> 1. Сутність поняття «управлінець» 2. Якості управлінця. 3. Риси управлінця. 4. Характерні риси діяльності ефективного керівника 5. Характерні відмінності керівника та лідера 6. Зміст поняття «лідер». 7. Зміст поняття «лідерство». Інтерактивні методи навчання. Дебати: Роль лідера у суспільному житті	Семінарське заняття Самостійна робота	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Питання для обговорення та самопідготовки. Есе. Презентації. Тести. Кейси. Управлінські ситуації. Дебати. Групові обговорення. 2 год	
Згідно з розкладом	Тема 2. Традиційні моделі лідерства. 1. Теорія «Великої людини» (<i>Great Person Theory</i>) 2. Теорія «Характерних рис» (<i>Trait theory</i>) 3. Ситуаційна теорія лідерства (<i>Contingency theory of leadership</i>) 4. Теорія «Обставин» (<i>Theory of circumstances</i>)	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Завдання для СРС з теми 2, 4 год	До семінарського заняття 2
Згідно з розкладом	Тема 2. Традиційні моделі лідерства. 1. Біхевіористична теорія лідерства (<i>Behavioral theory of leadership</i>) 2. Трансформаційна теорія (<i>Transformation theory</i>)	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Завдання для СРС з теми 2, 4 год	До семінарського заняття 2

	3. Теорія впливу (Theory of influence)				
Згідно з розкладом	<p>Семінарське заняття 2. Тема 2. Традиційні моделі лідерства. <i>Питання для самопідготовки:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 8 рис лідера Г. Мінтберга ; Моделі керівника; Ділова кар'єра керівника Розвиток лідерства Формування системи лідерства <p>Інтерактивні методи навчання. Обговорення в групі: Моделі керівника</p>	Семінарське заняття Самостійна робота	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Питання , управлінські ситуації, групові обговорення 2 год	
Згідно з розкладом	<p>Тема 4. Лідерство в організаціях.</p> <ol style="list-style-type: none"> Лідерство і влада. Форми влади. Підходи до управління. Принципи та методи управління. 	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Завдання для СРС з 4, 4 год	До семінарського заняття 3
Згідно з розкладом	<p>Тема 4. Лідерство в організаціях.</p> <ol style="list-style-type: none"> Основні форми влади в організації. Мотивація влади. Характеристика лідерства з позиції підпорядкування-підкорення. Управлінський аспект влади Лідерство і керівництво в організації. Чинники ефективності керівництва. 	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Завдання для СРС з теми 4, 4 год	До семінарського заняття 3
Згідно з розкладом	<p>Семінарське заняття 3. Тема 4. Лідерство в організаціях. <i>Питання для самопідготовки:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Природа влади. Форми влади. Влада в менеджменті. Лідер як служитель: доступність, спілкування, підтримка <p>Інтерактивні методи навчання. Обговорення в групі: Форми влади.</p>	Семінарське заняття Самостійна робота	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Питання для обговорення, управлінські ситуації, кейси 2 год	
Згідно з розкладом	<p>Тема 5. Психологія управлінської діяльності: лідерство і керівництво в організації</p>	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Завдання для СРС з 5, 4 год	До семінарського заняття 4

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічні особливості управлінської діяльності 2. Поняття управління. Об'єкт та суб'єкт управління. 3. Поняття системи управління. 4. Види влади 5. Джерела влади. 				
Згідно з розкладом	Тема 5. Психологія управлінської діяльності: лідерство і керівництво в організації <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні функції управлінської діяльності. 2. Ключові компетенції керівника. 3. Кар'єра керівника 4. Управлінська взаємодія. 	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Завдання для СРС з 5, 4 год	До семінарського заняття 4
Згідно з розкладом	Семінарське заняття 4. Тема 5. Психологія управлінської діяльності: лідерство і керівництво в організації <i>Питання для самопідготовки:</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Системи управління. 2. Види влади. 3. Джерела влади. 4. Основні функції управлінської діяльності. 5. Що таке ключові компетенції керівника? Інтерактивні методи навчання. Робот в малих групах: ключові компетенції керівника	Семінарське заняття Самостійна робота	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Питання для обговорення, управлінські ситуації, 2 год	
Згідно з розкладом	Тема 6. Ефективність різних стилів лідерства. <ol style="list-style-type: none"> 1. Стиль керівництва і його структура. 2. Фактори, що впливають на вибір стилю керівництва. 3. Суб'єктивні фактори, які впливають на вибір стилю керівництва. 4. Індивідуальний стиль керівництва 	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Завдання для СРС з теми 6 4 год	До семінарського заняття 5
Згідно з розкладом	Тема 6. Ефективність різних стилів лідерства. <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості індивідуального стилю керівництва. 2. Взаємодія людини та організації. 3. Адаптація індивіда в організації. 4. Рівні адаптації 	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Завдання для СРС з теми 6, 4 год	До семінарського заняття 5
Згідно з розкладом	Семінарське заняття 5. Тема 6. Ефективність різних стилів лідерства. <i>Питання для самопідготовки:</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура стилю керівництва. 2. Фактори, що впливають на вибір стилю керівництва. 	Семінарське заняття Самостійна робота	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Завдання для мозкового штурму, управлінські ситуації, кейси 2 год	

	<p>3. Індивідуальний стиль керівництва. 4. Взаємодія людини та організації. 5. Адаптація індивіда в організації. Рівні адаптації</p> <p>Інтерактивні методи навчання. Робот в малих групах: характеристика</p>				
Згідно з розкладом	<p>Тема 7. Емоційне та харизматичне лідерство. Теорії трансакційного та трансформаційного лідерства. 1. Емоційний інтелект. 2. Теорії емоційного лідерства 3. Стилї емоційного лідерства.</p>	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Завдання для СРС з теми 7, 4 год	До семінарського заняття 6
Згідно з розкладом	<p>Тема 7. Емоційне та харизматичне лідерство. Теорії трансакційного та трансформаційного лідерства. 1.Що таке харизма?. 2. Основні моделі харизматичного лідерства. 3.Етичні прояви харизми 4. Неетичний харизматичний лідер 5. Трансакційне лідерство</p>	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Завдання для СРС з теми 7, 4 год	До семінарського заняття 6
Згідно з розкладом	<p>Семінарське заняття 6Тема 7. Емоційне та харизматичне лідерство. Теорії трансакційного та трансформаційного лідерства. <i>Питання для самопідготовки:</i> 1. Стилї емоційного лідерства 2..Що таке харизма?. 3.Основні моделі харизматичного лідерства. 4.Етичні прояви харизми 5. Неетичний харизматичний лідер</p> <p>Інтерактивні методи навчання. Дебати: основні моделі харизматичного лідерства</p>	Семінарське заняття Самостійна робота	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Підготувати презентаційні матеріали. Дебати. 2 год	
Згідно з розкладом	<p>Тема 8. Коучинг лідерства. 1. Моделі коучингу GROW, SMART, Т-модель 2. Коучингові технології. 3. Самодисципліна і тайм менеджмент.</p>	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Завдання для СРС з теми 8, 4 год	До семінарського заняття 7
Згідно з розкладом	<p>Тема 8. Коучинг лідерства. 1. Лідерство і команда. 2. Класифікація команд. 3. Розвиток команди за Петровським.</p>	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Завдання для СРС з теми 8, 4 год (з розподілу год нижче таблиця)	До семінарського заняття 7

	<p>4. Стадій зрілості групи</p> <p>5. Головні фактори, які впливають на ефективність роботи групи</p> <p>6. Ролі в команді.</p> <p>7. Взаємовідносини особистості і групи в системах управління</p>			Контроль виконання ІНДЗ	До модульного контролю
Згідно з розкладом	<p>Семінарське заняття 7. Тема 10. Імідж лідера. Гендерні особливості лідерства.</p> <p><i>Питання для самопідготовки:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття «іміджелогія». 2. Поняття «імідж». Зовнішній та внутрішній імідж.. 3. Імідж ділової людини. 4. Створенні іміджу. 5. Фактори, що впливають на імідж керівника. 6. Категорії жінок в досягненні кар'єрних цілей. 7. Особливості жіночого лідерства. <p>Інтерактивні методи навчання</p> <p>Дебати: Імідж ділової людини.</p>	Семінарське заняття Самостійна робота	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Питання для самопідготовки. Управлінські ситуації. Кейси 2 год	
Згідно з розкладом	<p>Тема 9. Стратегія і тактика публічного виступу лідера.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи ефективного публічного виступу. 2. Структура публічного виступу 3. Техніка публічного виступу. 4. Типові помилки ораторів. 	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси		
	<p>Тема 10. Імідж лідера. Гендерні особливості лідерства.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Імідж лідера – керівника 2. Складові іміджу 3. Жіноче лідерство 	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Контроль виконання ІНДЗ. Опрацювати перелік питань для підсумкового контролю	До модульного контролю
Згідно з розкладом	<p>Семінарське заняття №8</p> <p>Модульний контроль</p>	Модульний контроль	Список основної літератури		